

hans Stilling som Partiet Venstres Formand, ved Finanslovsforslagets første Behandling i 1920, hvori han erklærede, at Partiet Venstre var villigt til at forhandle til alle Sider. Dette vakte ikke den allermindste Surhed hos det Parti, hvortil jeg hører, ikke hos et eneste Medlem af Partiet, det tror jeg afgjort at turde paastaa. Altsaa, set fra mit Synspunkt var det naturligt, at Venstre dannede Regering og ogsaa gjorde det uden Alliance til nogen Side — hvilket Svar det i øvrigt vilde have faaet fra mit Partis Side, om man havde ønsket Alliance, skal jeg lade usagt, den Situation har ikke foreligget — i Kraft af, at det var det største Parti. Jeg tror imidlertid, at Venstre mener, at det var naturligt ogsaa ud fra et andet Synspunkt — men heri er jeg ikke enig med Venstre —, nemlig ud fra det Synspunkt, at Partiet Venstre ganske anderledes end det konservative Folkeparti havde Mulighed for at kunne skabe sig Flertal i Folketinget, saafremt de to Partier ikke var enige om et eller andet Spørgsmaal. Der tror jeg, at Partiet Venstre efterhaanden maa revidere sine Anskuelser. Jeg tror, at det maa regne med, at der meget vel kan opstaa Spørgsmaal af ingenlunde helt ubetydelig Rækkevidde, hvor det konservative Folkeparti staar mere forstaaende overfor de Ønsker, man har fra radikale Partiers Side, end muligvis Venstre staar. Jeg skal nævne saadanne Spørgsmaal som sociale og erhvervspolitiske Forhold. Men jeg kan der ogsaa nævne et dog ikke helt ubetydeligt Spørgsmaal som Valgloven; ogsaa der viste det sig, at det konservative Folkepartis Synspunkter nærmede sig mere de radikale Partiers Synspunkter end Partiet Venstres.

Altsaa, vi regnede med — og det gik jo ogsaa saaledes —, at Venstre skulde danne Regering. Jeg tror at turde sige, at man ikke fra Venstres Side har nogen Grund til at beklage sig over den Maade, hvorpaa det konservative Folkeparti i al Almindelighed er optraadt overfor Venstre; jeg tror at turde sige, at vi ofte er gaaet med til Ting, som vi i Grunden ikke var rigtig glade for. Jeg skal i saa Henseende pege paa, at vi afgjort ikke troede paa Kornlovens finansielle Virkninger paa den Maade, hvorpaa de blev fremstillet af den højttærede Landbrugsminister; men vi bøjede os, og det var en Nødvendighed, at vi bøjede os, naar Kornloven skulde gennemføres, i hvert Fald, hvis den skulde kunne gennemføres uden væsentlige Æn-

dringer til den ene eller anden Side. Noget Alliance haves der altsaa ikke med Venstre, Venstre staar fuldkommen frit, Venstre har, som Venstres forskellige Mænd har sagt, visse Aftaler med os om bestemte Lovforslag, men ellers staar Venstre frit. Og jeg skal ikke sige det mindste derimod.

Men, mine Herrer af Venstre, naar Venstre staar i enhver Henseende frit, kan De saa tænke Dem, at det konservative Folkeparti ikke skulde staa frit? Mener man fra Venstres Side, at det konservative Folkeparti maa nok have en Mening, naar den ikke kan gennemføres? Og det maa maaske navnlig have en Mening, naar den er af den Art, at Venstre derigennem kan fremtræde som et Parti, der afgjort er mere liberalt forstaaende end det konservative Folkeparti! Er *det* Betingelserne for det konservative Folkepartis Væren eller Ikke-Væren? Jeg vil sige Dem, mine Herrer af Venstre: Er *det* Betingelserne, saa er det meget haarde Betingelser, og saa er det Betingelser, der for mit Parti fører lige ud i Døden; og selv om vi alle sammen skal dø en Gang, vil jeg dog sige, at jeg ønsker ikke, at mit Parti skal dø saadan lige med det allerførste.

Jeg kan derfor ikke paa nogen Maade gaa med til den Betragtning, at vi skulde kunne modtage saadanne Betingelser. Men er det ikke det, man forlanger fra Venstres Side? Hvad gør man, naar der i enkelte Tilfælde fra konservativ Side er blevet stillet Forslag, som trods Venstres Modstand har faaet Flertal i Folketinget? Siger man: Ja, dette var sagligt set et forkert Standpunkt, og derfor maa vi angribe det? Nej, det siger man ikke, man siger: Trekant! Mener man da med det Ord „Trekant“ noget for det konservative Folkeparti behageligt? Ganske sikkert ikke. Jeg tror, at det konservative Folkeparti og Venstre i Kraft af, at de mener det samme om saa meget, i deres egne Partiers vel forstaaede Interesse vil være henvist til at arbejde sammen i mangt og meget. Men var det saa ikke muligt, at man fra Regeringens Side kunde interessere sig en lille Smule for, at den samme Frihed, som Partiet Venstre ønsker for sig selv, og som jeg ikke finder unaturlig, gives det konservative Folkeparti og gives paa en loyal Maade? Selvfølgelig har vi den juridisk, bevares vel, det er der fornuftigvis ingen, som kan forhindre os i. Det er det sundeste, man fra begge Sider gaar ud fra, at det andet Parti handler ud fra sin bedste Overbevisning i de givne Tilfælde;